

Examenreglement

MOTION Beweeg College Zoetermeer

Schooljaar 2024-2025

Versie september 2024

Inhoud

Hoofdstuk 1	Algemene bepalingen	3
Artikel 1.	Algemene bepalingen	3
Artikel 2.	Begripsbepalingen	3
Artikel 3.	Toelating tot het examen.....	5
Artikel 4.	Afnemen eindexamen.....	5
Artikel 4a.	De examensecretaris.....	5
Artikel 5.	Indeling eindexamen; profielwerkstuk.....	6
Artikel 6.	Vrijstelling.....	6
Artikel 7.	Ontheffing	6
Artikel 8.	Onregelmatigheden	7
Artikel 9.	Geheimhouding	8
Hoofdstuk 2	Inhoud van het eindexamen	9
Artikel 10.	Examenprogramma	9
Hoofdstuk 3	Regeling van het eindexamen	10
Artikel 11.	Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting	10
Artikel 12.	Schoolexamen	11
Artikel 13.	Mededeling beoordeling schoolexamen	11
Artikel 14.	Beoordeling schoolexamen	11
Artikel 15.	Bekendmaking cijfer	11
Artikel 16.	Examendossier.....	12
Artikel 17.	Houdbaarheid bij doubleren	12
Artikel 18.	Herexamen schoolexamen vmbo	12
Artikel 19.	De benoeming en samenstelling van de examencommissie	12
Artikel 20.	De taken en bevoegdheden van de examencommissie	13
Hoofdstuk 4	Centraal examen.....	14
Artikel 21.	Tijdvak en afneming centraal examen.....	14
Artikel 22.	Centraal examen in eerder leerjaar.....	14
Artikel 23.	Regels en gang van zaken omtrent afname van het centraal examen	14
Artikel 24.	Hulpmiddelen	15
Artikel 25.	Verhinderings van de kandidaat	15
Hoofdstuk 5	Uitslag, herkansing en diplomering	16
Artikel 26.	Eindcijfer eindexamen	16
Artikel 27.	Vaststelling uitslag	16
Artikel 28.	Uitslag vmbo	16
Artikel 29.	Uitslag vwo en havo.....	18
Artikel 30.	Herkansing centraal examen.....	18
Artikel 31.	Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijk niveau na eindexamen in zelfde vak op niveau	19
Artikel 32.	Diploma en cijferlijst	19
Artikel 33.	Certificaat en cijferlijst	21
Artikel 34.	Voorschriften judicium cum laude	21
Hoofdstuk 6	Overige bepalingen	23
Artikel 35.	Afwijking wijze van examineren	23
Artikel 36.	Bewaren examenwerk	23
Artikel 37.	Spreading voltooiing centraal examen	24
Hoofdstuk 7.	Specifieke bepalingen school	25
Artikel 38.	Aanwezigheid, ziekte, verzuim en te laat komen	25
Artikel 39.	Herkansingsregeling schoolexamen VMBO	25
Artikel 40.	Herexamen van het schoolexamen Vmbo	26
Hoofdstuk 8.	Slotbepalingen	27
Artikel 41.	Overgangsbepaling schoolexamen rekenen	27
Artikel 42.	Vaststelling en publicatie	27
Bijlage	28	

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1. Algemene bepalingen

1. Voor u ligt het examenreglement van het MOTION Beweeg College Zoetermeer behorend tot het bestuur van Stichting Lucas Onderwijs, gevestigd te 's-Gravenhage, voor het schooljaar 2024-2025.
2. Dit examenreglement is slechts van toepassing voor zover het niet in strijd is met de Wet voortgezet onderwijs 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 of andere toepasselijke wet- of regelgeving. Bij strijdigheid of wanneer dit examenreglement niet voorziet in een bepaalde situatie, gelden altijd de bepalingen van de toepasselijke wet- en regelgeving.
3. In gevallen waarin dit examenreglement niet voorziet en waarin ook door de overige toepasselijke wet- of regelgeving niet wordt voorzien, beslist de directeur.
4. Taken en bevoegdheden van de diverse in dit eindexamenreglement genoemde functionarissen vloeien voort uit de toepasselijke wet- en regelgeving dan wel uit een door het bevoegd gezag verleend mandaat.
5. Het examenreglement bevat de regels over de organisatie van het eindexamen, de werkwijze en gang van zaken tijdens het eindexamen. Het PTA wordt jaarlijks voor 1 oktober vastgesteld door het bevoegd gezag conform het bepaalde in de artikelen 2.60a en 2.60b WVO 2020, artikel 11 examenreglement en na instemming van de medezeggenschapsraad. Wijziging van het PTA door het bevoegd gezag na 1 oktober kan slechts plaatsvinden met in achtneming van het bepaalde in artikel 2.60c WVO 2020 in samenhang met artikel 2.60b lid 3 en 4 WVO 2020, artikel 11 examenreglement en na instemming van de medezeggenschapsraad.

Artikel 2. Begripsbepalingen

In dit eindexamenreglement wordt verstaan onder:

Bevoegd gezag:	de Stichting Lucas Onderwijs en zoals vertegenwoordigd door het College van Bestuur, waarbij het College van Bestuur kan delegeren aan Regiodirecteur, of directeur;
Commissie van Beroep:	de Commissie van Beroep zoals aangeduid in dit examenreglement;
cspe:	centraal schriftelijk en praktisch examen in een vmbo-profielvak;
cpe:	centraal praktisch examen;
CvTE:	het College voor Toetsen en Examens zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Wet College voor toetsen en examens;
Deeleindexamen:	een examen in een of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken;
Directeur:	de rector of directeur van een school voor voortgezet onderwijs;
DUO:	de Dienst Uitvoering Onderwijs, een agentschap van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
Eindexamen:	een examen ten minste in het geheel van de voorgeschreven vakken;
Examencommissie:	de examencommissie zoals bedoeld in dit examenreglement en in artikel 2.60d WVO 2020;

Examinator:	degene die belast is met het afnemen van het examen in een vak;
Examenstof:	de aan de kandidaat te stellen eisen;
Examenprogramma:	het examenprogramma bedoeld in artikel 2.54d WVO 2020 en artikel 10 van dit reglement;
Examenregeling:	het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting gezamenlijk;
Examensecretaris:	de examensecretaris bedoeld in artikel 2.51a WVO 2020 en artikel 4a van dit reglement;
Fraude:	het op opzettelijke wijze geven van een onjuiste voorstelling van zaken, in eigen of andermans belang, door bijvoorbeeld vervalsing van administratie of ontduiking van de geldende voorschriften, hetgeen wordt aangemerkt als onregelmatigheid in de zin van artikel 8 van dit examenreglement;
Gecommitteerde:	de gecommitteerde als bedoeld in artikel 2.56 lid 6 en lid 8 onder c WVO 2020 en artikel 3.22 en 3.23 Uitvoeringsbesluit WVO 2020;
Generatieve AI:	Alle typen artificial intelligence die gebruikt worden om nieuwe tekst, afbeeldingen, video's, audio, code of synthetische gegevens te creëren;
Herexamen:	het opnieuw afleggen van het schoolexamen in een vak waarvan geen centraal examen wordt afgenomen;
Herkansing:	het opnieuw deelnemen aan een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
Inhalen:	het alsnog afleggen van een eerder gemist examenonderdeel;
Inspectie:	de Inspectie van het Onderwijs als bedoeld in artikel 2 van de Wet op het onderwijstoezicht;
Kandidaat:	ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten;
Leerweg:	een van de leerwegen in het vmbo, als bedoeld in artikel 2.22 WVO 2020 (basisberoepsgericht, kaderberoepsgericht, gemengd en theoretisch);
Onregelmatigheid:	een onregelmatigheid als bedoeld in artikel 2.61, 2.63 en 2.64 WVO 2020 waaronder (mede) begrepen: (examen)fraude waaronder plagiaat, het bij zich hebben van niet toegestane hulpmiddelen, het te laat of niet volgens de regels inleveren van schriftelijk of praktisch werk, ongeoorloofde afwezigheid, het nietopvolgen van instructies, alsmede het in strijd handelen met een andere op de kandidaat rustende verplichting;
Profielwerkstuk:	het profielwerkstuk zoals bedoeld in de artikelen 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 en 3.7

	Uitvoeringsbesluit WVO 2020 dat wil zeggen het werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel;
PTA:	het programma van toetsing en afsluiting als bedoeld in de artikelen 2.60a, 2.60b en 2.60c WVO;
Regiodirecteur:	functionaris die leiding geeft aan de regio, bij wie het bevoegd gezag conform het Managementstatuut VO de integrale verantwoordelijkheid voor een regio heeft neergelegd;
Schooljaar:	het tijdvak dat aanvangt op 1 augustus van enig jaar en eindigt op 31 juli van het daaropvolgende jaar;
Tweede examinerator:	degene die, naast de examinerator, tevens belast is met de beoordeling van het cspe en het cpe in het vmbo;
Uitvoeringsbesluit WVO 2020	het geldende Uitvoeringsbesluit (voor de laatste versie: zie www.overheid.nl);
WVO 2020:	Wet voortgezet onderwijs 2020.

Artikel 3. Toelating tot het examen

1. Ter afsluiting van de opleiding worden de leerlingen door de directeur in de gelegenheid gesteld om een eindexamen af te leggen. Dit eindexamen of deeleindexamen bestaat uit een schoolexamen en, voor zover dat in het examenprogramma is bepaald, uit een centraal examen.
2. Kandidaten die niet als leerling aan de school zijn ingeschreven, kunnen door de directeur onder voorwaarden in de gelegenheid worden gesteld om aan de school eindexamen af te leggen.
3. De directeur van een school voor vmbo kan een kandidaat als bedoeld in lid 2 eveneens in de gelegenheid stellen om deeleindexamen af te leggen in een of meer profielvakken of beroepsgerichte keuzevakken van de basisberoepsgerichte, de kaderberoepsgerichte of de gemengde leerweg die de school verzorgt, indien de kandidaat voor een van deze leerwegen is ingeschreven aan een school voor voortgezet speciaal onderwijs.

Artikel 4. Afnemen eindexamen

De directeur en de examineratoren van een school voor voortgezet onderwijs nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van Stichting Lucas Onderwijs het eindexamen of deeleindexamen af.

Artikel 4a. De examensecretaris

1. De directeur wijst een of meer van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris van het eindexamen.
2. De directeur en de examensecretaris verrichten gezamenlijk de taken bedoeld in de artikelen 2.57, tweede lid, en 2.58, vierde lid.
3. De examensecretaris heeft de taak om de rector of directeur te ondersteunen bij:
 - a. het organiseren en afnemen van het eindexamen;

- b. de uitvoering van het examenreglement, bedoeld in artikel 2.60, eerste lid;
 - c. de uitvoering van het programma van toetsing en afsluiting, bedoeld in artikel 2.60a, eerste lid; en
 - d. de verstrekking van de beoordeling van het schoolexamen, bedoeld in artikel 2.55a.
4. De directeur stelt een taakomschrijving voor de examensecretaris vast waarin in ieder geval de taken bedoeld in het tweede en derde lid worden opgenomen.
 5. De directeur verstrekt de taakomschrijving aan het bevoegd gezag, aan de examensecretaris en aan de examencommissie.
 6. De directeur draagt er zorg voor dat het deskundig functioneren van de examensecretaris is gewaarborgd.
 7. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de taken van de examensecretaris.

Artikel 5. Indeling eindexamen; profielwerkstuk

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo kan mede een maatschappelijke stage omvatten.
3. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo, voor zover het betreft de theoretische leerweg, bedoeld in artikel 3.4 Uitvoeringsbesluit WVO 2020, of de gemengde leerweg, bedoeld in artikel 3.7 Uitvoeringsbesluit WVO 2020, omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
4. Het profielwerkstuk in het vwo en havo heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 440 uur of meer voor vwo en 320 uur of meer voor havo.
5. Het profielwerkstuk in het vmbo heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt.

Artikel 6. Vrijstelling

Conform het bepaalde in artikel 3.8 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 geldt dat een kandidaat die is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in een of meerdere vakken in bepaalde gevallen ook is vrijgesteld van het afleggen van eindexamen in dat vak. Vrijstelling kan worden verleend, verwijzend naar artikel 2.8, 2.14 of 2.32 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Artikel 7. Ontheffing

Conform het bepaalde in het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 geldt dat een kandidaat aan wie ontheffing is verleend van het volgen van onderwijs in een of meerdere vakken in bepaalde gevallen ook is vrijgesteld van het afleggen van eindexamen in dat vak. Ontheffing kan worden verleend, verwijzend naar artikel 2.33 lid 4 WVO 2020 of de artikelen 2.9 of 2.33 Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Artikel 8. Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is op het eindexamen of deeleindexamen, kan de directeur maatregelen nemen.
2. Een niet-limitatieve opsomming van voorbeelden van onregelmatigheden: zonder geldige reden niet deelnemen aan een zitting van een schoolexamentoets, het niet tijdig inleveren of afronden van een praktische opdracht of handelingsdeel, fraude, gebruik maken van niet-toegestane hulpmiddelen zoals mobiele telefoons, niet-toegestane communicatie e.d. Gelet op de voortgaande ontwikkeling op het gebied van generatieve artificial intelligence (zoals ChatGPT) dient bij de beoordeling van onregelmatigheden bijzondere aandacht te zijn voor het gebruik maken van ongeoorloofde ondersteuning bij het maken van examenwerk. Indien er niet expliciet met een docent is besproken, waarbij door de docent – middels instructie en/of voorwaarden stellen - toestemming is gegeven voor het gebruik van generatieve AI zoals ChatGPT, is het gebruik daarvan altijd verboden. Indien een leerling gebruik maakt van materiaal dat hij niet zelf heeft geschreven, zal hij altijd exact de bron hiervan moeten vermelden. Inleveren van andermans werk, of digitaal geproduceerd werk en dit presenteren als eigen werk kan als fraude te weten plagiaat, aangemerkt worden. Ook bij verslagen en werkstukken dient de leerling exact de bronnen te vermelden van gebruikt materiaal. Het beschikbaar stellen van eigen werk aan een andere leerling kan ook als een onregelmatigheid bestempeld worden.
3. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen; of
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

4. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid wordt genomen, hoort de directeur de kandidaat. De kandidaat kan zich daarbij laten bijstaan door een door hem aan te wijzen meerderjarige.
5. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
6. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken.
7. In overeenstemming met artikel 2.63, tweede lid WVO 2020 wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten

hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

8. De commissie van beroep bestaat uit ten minste 3 leden, te weten de regiodirecteur van de regio waar de kwestie is ontstaan, waarbij de regiodirecteur ervoor kan kiezen om een regiodirecteur van één van de andere regio's aan te wijzen als lid van de commissie van beroep in zijn plaats, een schoolleider van een vergelijkbaar type niet zijnde de school waar de kwestie is ontstaan, een examensecretaris van een vergelijkbaar schooltype niet zijnde de school waar de kwestie is ontstaan en tevens een jurist van Stichting Lucas Onderwijs. Indien gewenst kan de regiodirecteur eveneens aan de commissie van beroep toevoegen een lid uit de personeels- of oudergeleding van de medezeggenschapsraad of een andere ouder of personeelslid niet zijnde een ouder of lid van de school waar de kwestie is ontstaan.
9. Het adres van de commissie van beroep is Stichting Lucas Onderwijs t.a.v. mw. L.Y. Eelkema, Postbus 93231, 2509 AE Den Haag. Het schriftelijk beroep kan ook per e-mail verzonden worden naar: leelkema@lucasonderwijs.nl.

Artikel 9. Geheimhouding

Iedereen die betrokken is bij de uitvoering van het eindexamen en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan het vertrouwelijke karakter bekend is of redelijkerwijs valt aan te nemen, is verplicht tot geheimhouding daarvan. Deze geheimhoudingsplicht vervalt wanneer enig wettelijk voorschrift tot bekendmaking van de betrokken gegevens verplicht of wanneer de uitvoering van de toepasselijke wet- en regelgeving bekendmaking noodzakelijk maakt.

Hoofdstuk 2 Inhoud van het eindexamen

Artikel 10. Examenprogramma

Op de betrokken locaties van Stichting Lucas Onderwijs kan eindexamen worden afgelegd in de vakken zoals vermeld in het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, voor zover deze in de onderscheiden locaties van de school worden aangeboden en staan vermeld in de schoolgids van het betreffende cursusjaar van de betrokken school. De inhoud van het eindexamen voor de onderscheiden onderwijssoorten wordt nader geregeld in de volgende artikelen van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020:

- artikel 3.1, eindexamen vwo (atheneum);
- artikel 3.2, eindexamen vwo (gymnasium);
- artikel 3.3, eindexamen havo;
- artikel 3.4, eindexamen vmbo, theoretische leerweg;
- artikel 3.5, eindexamen vmbo, basisberoepsgerichte leerweg;
- artikel 3.6, eindexamen vmbo, kaderberoepsgerichte leerweg;
- artikel 3.7, eindexamen vmbo, gemengde leerweg.

Hoofdstuk 3 Regeling van het eindexamen

Artikel 11. Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

1. De directeur stelt jaarlijks op voorstel van de examencommissie conform artikel 2.60 WVO 2020 een examenreglement vast en legt dit ter instemming aan de medezeggenschapsraad voor. Het examenreglement bevat in elk geval informatie over de maatregelen, bedoeld in artikel 3.58 en 3.59 Uitvoeringsbesluit WVO in samenhang met artikel 2.61 WVO 2020 en artikel 8 van dit eindexamenreglement, en de toepassing daarvan, alsmede regels met betrekking tot de organisatie van het eindexamen en de gang van zaken tijdens het eindexamen, de herkansingsmogelijkheden van het schoolexamen, en de samenstelling en het adres van de in artikel 3.59 derde lid Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en artikel 8 van dit eindexamenreglement bedoelde commissie van beroep. Ten aanzien van de herkansing wordt in elk geval bepaald, in welke gevallen een herkansing mogelijk is. Ook kan worden bepaald dat tot die gevallen kunnen behoren gevallen dat de kandidaat door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid, niet in staat is geweest, aan de desbetreffende toets deel te nemen.
2. Het examenreglement wordt jaarlijks voor 1 oktober van het betreffende schooljaar aan de kandidaten verstrekt of toegezonden. Tevens wordt het examenreglement aan de inspectie toegezonden.
3. De directeur stelt jaarlijks vóór 1 oktober van het betreffende schooljaar een programma van toetsing en afsluiting (hierna PTA) vast conform het bepaalde in artikel 2.60a en 2.60b WVO en draagt er mede zorg voor dat het PTA aan de inspectie wordt gezonden en aan de desbetreffende kandidaten wordt verstrekt.

Het PTA vermeldt in elk geval:

welke examenstof van het examenprogramma in het schoolexamen wordt getoetst; welke door het bevoegd gezag vast te stellen examenstof in het schoolexamen wordt getoetst; de inhoud van de toetsen die onderdeel uitmaken van het schoolexamen; de wijze waarop en tijdvakken waarbinnen de toetsen en herkansingen van het schoolexamen plaatsvinden; de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een examenkandidaat tot stand komt.

4. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat ten aanzien van de toetsen die deel uitmaken van het schoolexamen, in het PTA duidelijk en herleidbaar wordt aangegeven welke toetsen bijdragen aan de afsluiting van:
 - a. de verplichte examenstof van het examenprogramma die behoort bij het schoolexamen;
 - b. de examenstof van het examenprogramma die behoort tot de verplichte examenstof van het centraal examen, maar die ook in het schoolexamen zal worden getoetst; en
 - c. examenstof die is gekozen door het bevoegd gezag.
4. Aan het deelnemen aan bepaalde onderdelen van het schoolexamen kunnen voorwaarden zijn verbonden; deze voorwaarden zijn voor de diverse vakken vermeld in het PTA.

Artikel 12. Schoolexamen

1. De directeur bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt. Dit wordt vermeld in het PTA, waarbij ook wordt bepaald in welke tijdvakken het schoolexamen wordt afgenomen.
2. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak, bedoeld in artikel 2.55 tweede lid WVO 2020.
3. De directeur kan in afwijking van het tweede lid een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
4. Bij toepassing van artikel 3.12 Uitvoeringsbesluit WVO wordt het schoolexamen in het vak waarop dit schoolexamen betrekking heeft, afgesloten tien werkdagen voor de afname van het centraal examen in dat vak.

Artikel 13. Mededeling beoordeling schoolexamen

1. Voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen maakt de directeur aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:
 - a. welk cijfer of welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen,
 - b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, en
 - c. de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo; en
 - d. een overzicht van de behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier zoals bedoeld in artikel 3.11 Uitvoeringsbesluit WVO.
2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over het verstrekken van de beoordeling van het schoolexamen.

Artikel 14. Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
3. In afwijking van het eerste lid, wordt het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel en in het vmbo de kunstvakken, beoordeeld met «goed», «voldoende» of «onvoldoende». Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, zoals blijkend uit het examendossier.
4. In afwijking van het eerste lid wordt het profielwerkstuk in het vmbo beoordeeld met «goed», «voldoende» of «onvoldoende». Het profielwerkstuk moet minimaal met een voldoende beoordeeld worden." Het profielwerkstuk in het vmbo wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.

Artikel 15. Bekendmaking cijfer

1. Het cijfer van elk onderdeel van het schoolexamen wordt binnen een redelijke termijn aan de kandidaat bekend gemaakt, behoudens in geval van overmacht.
2. De schriftelijke rapportage aan de kandidaat geschiedt periodiek op door de directeur vast te stellen momenten.
3. De directeur en/of de examensecretaris tekenen voor verstrekking van de in het eerste lid

- genoemde cijfers, overzichten en beoordelingen aan de kandidaat. De kandidaat tekent alleen voor ontvangst.
4. Op diens verzoek krijgt de kandidaat inzage in de beoordeling en normering van het schoolexamen.

Artikel 16. Examendossier

Het schoolexamen wordt conform artikel 3.11 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 vastgelegd in een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm. Het examendossier voor het vmbo theoretische leerweg en gemengde leerweg omvat tevens de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken, bedoeld in artikel 2.19 onderscheidenlijk 2.28 Uitvoeringsbesluit WVO 2020, voor zover in die vakken geen eindexamen is afgelegd.

Artikel 17. Houdbaarheid bij doubleren

Als een kandidaat doubleert of is afgewezen na het centraal examen, kan hij geen aanspraak maken op enige vorm van vrijstelling van vakken, werkstukken en opdrachten. De directeur kan op schriftelijk verzoek van de kandidaat in voorkomende gevallen anders beslissen.

Artikel 18. Herexamen schoolexamen vmbo

1. De examenkandidaat die eindexamen vmbo aflegt, kan het schoolexamen maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen opnieuw afleggen, indien hij voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6.
2. Het bevoegd gezag van een school voor mavo of vbo kan bepalen dat een examenkandidaat voor een of meer andere vakken dan maatschappijleer het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen.
3. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
4. Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het herexamen wordt bepaald.
5. Het hoogste cijfer voor een vak, behaald bij het schoolexamen of het herexamen, is het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

Artikel 19. De benoeming en samenstelling van de examencommissie

1. Het bevoegd gezag:
 - a. stelt een of meer examencommissies in ten behoeve van de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering;
 - b. benoemt de leden van de examencommissie; en
 - c. draagt zorg voor het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie.
2. De examencommissie heeft een oneven aantal leden en ten minste drie leden.
3. De volgende personen kunnen niet worden benoemd tot lid van de examencommissie:
 - a. leden van het bevoegd gezag;
 - b. de directeur van de school;
 - c. leden van de medezeggenschapsraad of de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van de school als bedoeld in de artikelen 3 en 4 van de

- d. Wet medezeggenschap op scholen;
leerlingen van de school en hun wettelijk vertegenwoordigers.
- 4. Bij de benoeming van de leden van de examencommissie draagt het bevoegd gezag er zorg voor dat de examencommissie deskundig is op het gebied van:
 - a. de desbetreffende schoolsoort;
 - b. de regelgeving over examinering in het voortgezet onderwijs; en
 - c. de kwaliteit van examinering.
- 5. Alvorens tot benoeming van een lid over te gaan, hoort het bevoegd gezag de overige leden van de examencommissie.

Artikel 20. De taken en bevoegdheden van de examencommissie

1. De examencommissie heeft voor de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering de volgende taken en bevoegdheden:
 - a. het opstellen van een voorstel voor een examenreglement als bedoeld in artikel 2.60 WVO 2020 voor het bevoegd gezag;
 - b. het jaarlijks opstellen van een voorstel voor een PTA als bedoeld in artikel 2.60a WVO 2020 voor het bevoegd gezag;
 - a. het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
 - b. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen; en
 - c. overige door het bevoegd gezag aan de commissie opgedragen taken en bevoegdheden.
2. De examencommissie stelt regels vast over haar werkwijze.
3. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden.
4. De examencommissie evalueert jaarlijks de kwaliteit van de schoolexaminering en stelt een advies op aan het bevoegd gezag en de directeur over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen. Bij verschil van mening tussen examencommissie en directeur over de wenselijke verbeteringen kunnen zij hun verschil van mening aan de Regiodirecteur voorleggen, die dan beslist.
5. De examencommissie verstrekt de regels over haar werkwijze, het verslag, de evaluatie en het advies bedoeld in het tweede tot en met het vierde lid, aan het bevoegd gezag, aan de directeur en aan de examensecretaris van een school voor voortgezet onderwijs.

Hoofdstuk 4 Centraal examen

Artikel 21. Tijdvak en afneming centraal examen

1. Het centraal examen voor de scholen voor voortgezet onderwijs kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens (CvTE).
4. Scholen voor vmbo BB en KB, en mavo (TL) voor het cpe beeldende vorming en tekenen, kunnen deelnemen aan flexibele en digitale centrale examens. Bij deze examens kan op onderdelen afgeweken worden van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020. Dit kan alleen als de scholen toestemming hebben van het CvTE en opereren met inachtneming van de kaders van het CvTE. Dit kader is opgenomen in de brochure 'Kaders flexibele en digitale centrale examens BB en KB' en geldt als regelgeving als bedoeld in artikel 3.20 lid 6 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Artikel 22. Centraal examen in eerder leerjaar

1. In afwijking van artikel 2.56 tweede lid WVO 2020 kan het bevoegd gezag een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
2. Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
3. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het CvTE.
4. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Artikel 23. Regels en gang van zaken omtrent afname van het centraal examen

1. De directeur draagt er zorg voor dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd. Het CvTE kan opgaven aanwijzen waarop de eerste volzin niet van toepassing is.
2. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan, uitgezonderd mededelingen van het CvTE.
3. De directeur draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
4. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de directeur samen met het gemaakte examenwerk.
5. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten. De kandidaat krijgt in dit geval geen extra examentijd.
6. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding van een toezichthouder het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de directeur dan wel een lid van de schoolleiding of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Voor het centraal examen geldt dan het volgende:
 - a. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan na overleg met de inspecteur de gemiste tijd op dezelfde dag worden ingehaald;
 - b. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, kan de directeur, zo mogelijk op

grond van een medische verklaring aan de inspecteur verzoeken te beslissen, dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is;

- c. De kandidaat mag, indien de inspecteur het werk ongeldig verklaart, in het eerstvolgende tijdvak opnieuw aan het betreffende examen deelnemen.

7. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.
8. Aan het eind van elke schriftelijke/digitale zitting van het centraal examen blijven de kandidaten op hun plaats zitten tot de surveillanten hun werk hebben ingenomen.
9. Ieder kandidaat die op een zitting aanwezig is geweest, wordt geacht de toets te hebben afgelegd.
10. Het CvTE kan regels stellen voor de uitvoering van een toets van het centraal examen.

Artikel 24. Hulpmiddelen

Voor het uitvoeren van een examenopdracht mag een kandidaat op de examenwerkplek enkel die zaken bij zich hebben die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de opdracht. Persoonlijke bezittingen van de kandidaat, zoals telefoons of andere devices, tassen en boeken blijven buiten het bereik van de kandidaat met uitzondering van de toegestane hulpmiddelen die voor (het desbetreffende onderdeel van) het centraal examen zijn vermeld op de lijst van toegestane hulpmiddelen.

Artikel 25. Verhinderung van de kandidaat

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak aanwezig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak eveneens verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het CvTE zijn eindexamen te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan bij het CvTE. Indien sprake is van een afwijkende wijze van examineren, conform het bepaalde in artikel 3.54 Uitvoeringsbesluit WVO alsmede het bepaalde in artikel 36 van dit reglement, deelt de directeur dit mede aan het CvTE, en laat hij in het bijzonder weten waaruit deze afwijking bestaat.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt het CvTE het resultaat mede aan de directeur.
5. Als sprake is van een situatie waarin de directeur zelf de afnametijdstippen bepaalt (zie artikel 3.29 lid 3 Uitvoeringsbesluit WVO) kan de directeur een kandidaat de gelegenheid geven om binnen de afnameperiode die het CvTE daarvoor heeft ingesteld, alsnog de toetsen te voltooien waarvoor hij eerder was verhinderd.

Hoofdstuk 5 Uitslag, herkansing en diplomering

Artikel 26. Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is afgenomen en niet tevens een centraal examen, is het cijfer voor het schoolexamen, uitgedrukt in een geheel cijfer, tevens het eindcijfer.
4. Voor het berekenen van het combinatiecijfer (havo en vwo) worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit gehele getallen) voor het profielwerkstuk en ten minste de vakken maatschappijleer en CKV gemiddeld vermeld. De school kan daar de vakken algemene natuurwetenschappen en/of godsdienst en/of levensbeschouwend vormingsonderwijs aan toe voegen. Vervolgens wordt het gemiddelde weer afgerond op het nabij liggende gehele getal: 5,5 wordt dus een 6 en 5,45 een 5.

Artikel 27. Vaststelling uitslag

1. De directeur stelt voor de vaststelling van de uitslag van het eindexamen conform artikel 3.33 Uitvoeringsbesluit WVO vast of de kandidaat het eindexamen heeft afgelegd in de voor het eindexamen voorgeschreven vakken zoals bedoeld in de artikelen 3.1 tot en met 3.7 Uitvoeringsbesluit WVO.
2. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen in geval van een eindexamen de uitslag vast met inachtneming van artikel 29 en 30 van dit Reglement.
3. De uitslag luidt "geslaagd" of "afgewezen".
4. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen, betrekken de directeur en de secretaris van het eindexamen voor de school een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.
5. Indien de kandidaat eindexamen heeft afgelegd en in datzelfde jaar deelstaatsexamen heeft afgelegd of eindexamen in een of meer vakken aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, betrekken de re directeur en de examensecretaris de met het deelstaatsexamen respectievelijk dat eindexamen behaalde cijfers, indien de kandidaat daarom tijdig en schriftelijk heeft verzocht, bij de uitslagbepaling.

Artikel 28. Uitslag vmbo

1. De kandidaat die het eindexamen van een leerweg in het vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien die kandidaat het:
 - a. rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 1. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 2. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is

- vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; of
3. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald;
 - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
 - e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief CKV uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald;
 - f. als het een eindexamen gemengde of theoretische leerweg betreft: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald; en
 - g. hij een loopbaandossier gemaakt heeft volgens het PTA van de school.
 2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de theoretische leerweg het eindcijfer van een profielvak of beroepsgericht keuzevak behorende tot het eindexamen van de gemengde leerweg als bedoeld in artikel 3.7, eerste lid Uitvoeringsbesluit WVO 2020 niet betrokken, tenzij deze vakken samen tenminste een volledig beroepsgericht programma vormen. In dat geval is het vierde lid van overeenkomstige toepassing.
 3. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak.
 4. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de gemengde leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van het profielvak en alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak, met dien verstande dat het eindcijfer voor het profielvak daarbij net zo vaak meetelt als het aantal eindcijfers van beroepsgerichte keuzevakken dat in de berekening wordt betrokken.
 5. De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het derde en vierde lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
 6. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd ter afsluiting van een leer-werktraject als bedoeld in artikel 2.103 WVO 2020 geslaagd indien:
 - a. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;
 - b. hij voor het profielvak als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald; en
 - c. hij als eindcijfer, bedoeld in het derde lid, 6 of hoger heeft behaald.

Indien de vakken waarin examen is afgelegd, samen het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg vormen, zijn het eerste en derde lid van overeenkomstige toepassing.

7. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het recht op herkansing zoals bedoeld in artikel 3.38 Uitvoeringsbesluit WVO 2020. Indien de kandidaat geen herexamen doet is deze uitslag de definitieve uitslag.

Artikel 29. Uitslag vwo en havo

1. De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij voor een van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, B of C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor het andere vak dan wel andere hier genoemde vakken als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
 - voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald; en
 - e. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer, CKV en het profielwerkstuk.
3. De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
4. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag is vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van het recht op herkansing zoals bedoeld in artikel 3.38 Uitvoeringsbesluit WVO 2020. Indien de kandidaat geen herexamen doet, is deze uitslag de definitieve uitslag.

Artikel 30. Herkansing centraal examen

1. De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd, het recht om in het tweede tijdvak of, indien artikel 3.29 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen of aan het cspe.

2. Bij het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg en kaderberoepsgerichte leerweg kan de examenkandidaat ook opnieuw deelnemen aan het cspe dat door het bevoegd gezag aansluitend aan het eerste tijdvak of in het tweede tijdvak wordt afgenomen.
3. De herkansing van het cspe bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan.
4. De examenkandidaat heeft het recht, bedoeld in het eerste en tweede lid, indien op grond van artikel 3.34, vijfde lid, of artikel 3.35, zevende lid, Uitvoeringsbesluit WVO 2020 de eindcijfers zijn bekendgemaakt.
5. De examenkandidaat deelt de directeur vóór een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk mee dat hij gebruik maakt van het recht van herkansing, bedoeld in het eerste of tweede lid.
6. Dit artikel is ook van toepassing als in plaats van een volledig eindexamen, eindexamen in een of meer vakken wordt afgelegd. De examenkandidaat die in een examenjaar zowel een volledig eindexamen als eindexamen in een of meer vakken aflegt, oefent het recht, bedoeld in het eerste en tweede lid, ten hoogste eenmaal uit.

Artikel 31. Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijk niveau na eindexamen in zelfde vak op niveau

1. Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van de schoolsoort of leerweg van inschrijving.
2. De kandidaat stelt de directeur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip, schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in lid 1 bedoelde recht.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 29 of 30 van het reglement en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.

Artikel 32. Diploma en cijferlijst

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen;
 - b. voor vwo en havo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk;
 - c. voor vmbo het thema van het profielwerkstuk, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk;
 - d. de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding in vwo en havo;
 - e. de beoordeling van de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief CKV uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg in vmbo;
 - f. de beoordeling van de maatschappelijke stage, indien:
 - de maatschappelijke stage is beoordeeld met «voldoende» of «goed»
 - en onderdeel is van het eindexamen.
 - h. de eindcijfers voor de examenvakken, met inbegrip van het eindcijfer zoals bedoeld in artikel 3.34 tweede lid of artikel 3.35 derde lid Uitvoeringsbesluit

- WVO;
- i. de uitslag van het eindexamen zoals bedoeld in artikel 2.57 tweede lid WVO 2020.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van het College voor examens, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is in elk geval de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken. Op het diploma vwo wordt vermeld welk eindexamen de leerling heeft afgelegd: gymnasium of atheneum. Duplicaten van diploma's worden niet uitgereikt.
 3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
 4. Onze Minister stelt het model van de cijferlijst vast.
 5. Voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend bij het eindexamen geldt het volgende:
 - a. indien het betreft het eindexamen vwo of het eindexamen havo:
 1. het vak maatschappijleer waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van het bezit van een diploma havo, wordt niet vermeld op de cijferlijst;
 2. vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen havo of eindexamen vmbo waarvan deze vwo-vakken deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
 3. vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen havo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo waarvan deze havo-vakken deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer; en
 4. andere vakken waarvoor de examenkandidaat vrijstelling is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.
 - b. indien het betreft het eindexamen vmbo:
 1. vakken waarvoor de examenkandidaat bij het eindexamen vmbo theoretische leerweg is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo kaderberoepsgerichte leerweg of de basisberoepsgerichte leerweg waarvan deze vakken van de theoretische leerweg deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
 2. de extra vakken die op grond van artikel 3.4, vierde lid, bij het eindexamen vmbo theoretische leerweg zijn gekozen worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het daarvoor behaalde cijfer;
 3. andere vakken waarvoor de examenkandidaat vrijstelling is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.

Artikel 33. Certificaat en cijferlijst

1. De directeur reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat zoals bedoeld in artikel 2.58 lid 1 onder d WVO 2020 uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
 - a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald; en
 - b. het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met «goed» of «voldoende».
2. Onze Minister stelt het model van het certificaat en de cijferlijst vast.
3. De examensecretaris en de directeur tekenen de diploma's, certificaten, getuigschriften en de cijferlijsten.

Artikel 34. Voorschriften judicium cum laude

1. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vwo met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - 1 de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 3.34 tweede lid 2 Uitvoeringsbesluit WVO 2020, en de vakken van het profieldeel; en
 - 2 het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld; en
 - b. ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.34 Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
2. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen havo met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - 1 de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 3.34 tweede lid Uitvoeringsbesluit WVO 2020, en de vakken van het profieldeel; en
 - 2 het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld; en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.34 Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
3. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo theoretische leerweg of gemengde leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de

volgende voorschriften:

- a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - 1 de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel; en
 - 2 het vak uit het vrije deel of het eindcijfer berekend op grond van artikel 3.35 Uitvoeringsbesluit WVO 2020; en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.35 Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
4. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgerichte leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
- a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van:
 - 1 de eindcijfers voor het profielvak en de twee algemene vakken van het profieldeel; en
 - 2 het eindcijfer berekend op grond van artikel 3.35 derde lid Uitvoeringsbesluit WVO 2020; en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.35 Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Hoofdstuk 6 Overige bepalingen

Artikel 35. Afwijking wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een kandidaat met een beperking het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en het examenreglement wordt voldaan. De directeur doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in lid 1 bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld;
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten; en
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
 - a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
 - b. het vak Nederlandse taal;
 - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in lid 3 bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek Nederlandse taal.
5. Van elke afwijking op grond van lid 3 wordt door de directeur mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 36. Bewaren examenwerk

1. De directeur bewaart het gemaakte werk van het centraal examen van de kandidaat, inclusief de cijferlijst, gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag, ter inzage voor belanghebbenden.
2. De directeur draagt er zorg voor dat een volledig set van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

Artikel 37. Spreiding voltooiing centraal examen

1. Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar wordt afgelegd. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. Het bevoegd gezag geeft zijn in lid 1 bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. Artikel 3.38 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het in dat punt bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
4. De directeur en de secretaris van het eindexamen voor de school stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 3.34 of 3.35 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en artikel 29 en 30 van het reglement.

Hoofdstuk 7. Specifieke bepalingen school

Artikel 38. Aanwezigheid, ziekte, verzuim en te laat komen

1. Een kandidaat dient 20 minuten voor aanvang van de zitting aanwezig te zijn.
2. De kandidaat die een onderdeel van het schoolexamen verzuimt en daarover niet tijdig vooraf de examencommissie informeert, maakt zich schuldig aan een onregelmatigheid zoals bedoeld in artikel 8 van het Reglement.
3. Indien de kandidaat de examencommissie wel heeft geïnformeerd, beoordeelt deze of het verzuim het gevolg is van een gegronde reden. Als dat niet zo is, is sprake van een onregelmatigheid zoals bedoeld in artikel 8 van het Reglement.
4. Het bepaalde in lid 2 en lid 3 is van overeenkomstige toepassing op het niet tijdig inleveren van praktisch werk.
5. Een kandidaat die wel aanwezig is, maar weigert om daadwerkelijk aan het schoolexamen deel te nemen, wordt geacht zonder gegronde reden afwezig te zijn. In dat geval is sprake van een onregelmatigheid zoals bedoeld in artikel 8 van het Reglement.
6. De kandidaat die te laat komt bij een schriftelijke toets, een digitale toets, een practicum of enigerlei ander onderdeel van het eindexamen, mag tot uiterlijk een half uur na aanvang worden toegelaten. De aldus gemiste tijd kan niet worden ingehaald.
7. De kandidaat die te laat komt voor een luistertoets of mondelinge toets, wordt niet meer toegelaten.
8. Een kandidaat mag het lokaal pas na de eerste 60 minuten verlaten en tot maximaal 10 minuten voor het einde van de eindtijd. Daarna blijven de kandidaten zitten totdat de surveillant het gemaakte werk van alle kandidaten heeft opgehaald. Indien het gaat om een (deel)examen dat buiten de SE-week wordt afgenomen mogen leerlingen na het lesuur pas het lokaal verlaten, ongeacht de tijd die gebruikt is om het werk te maken.
9. Als een kandidaat examenwerk heeft gemaakt, behoudt dat zijn geldigheid.

Artikel 39. Herkansingsregeling schoolexamen VMBO

1. Het bevoegd gezag bepaalt welke (onderdelen van) het schoolexamen herkanst mogen worden. Dit geldt voor alle vakken. Welke onderdelen wel, dan wel niet herkanst mogen worden staat beschreven per vak in het PTA van het Motion Beweeg College. Deze is te vinden op de website vanaf 1 oktober.
2. Een kandidaat die door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest aan een of meer onderdelen van het schoolexamen deel te nemen heeft recht om het werk in te halen. In dit geval dient de kandidaat zelf, schriftelijk, binnen 10 werkdagen na het gemiste werk, een afspraak te maken met de desbetreffende docent van het gemiste onderdeel. Dit betekent dat het in te halen werk ook eventueel nog herkanst mag worden, indien zo beschreven in het PTA. Voor minderjarige kandidaten geldt dat ouders/verzorgers in ieder geval tijdig een melding van de verhindering moeten doen. In voorkomende gevallen kan de directeur een verklaring van de huisarts of schoolarts vragen.
3. Elke periode wordt afgesloten met een schoolexamenweek (hierna SE-week). Elke kandidaat heeft het recht om één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd te herkansen per SE-week. De herkansing bestaat uit het opnieuw afleggen van dit onderdeel. De kandidaat dient zelf aan zijn mentor door te geven welk schoolexamen hij wil herkansen. Dit gebeurt tijdens het eerste mentoruur na de SE-week. Mocht een kandidaat, ongeacht de reden, niet aanwezig zijn tijdens dit mentoruur dan dient de kandidaat zelf schriftelijk aan de mentor door te geven welk onderdeel hij wenst te herkansen. Dit kan tot uiterlijk 2 werkdagen na het bovengenoemde mentoruur.
4. Wanneer een kandidaat een schoolexamen(onderdeel) wil herkansen dat buiten de SE-week valt dient de kandidaat dit zelf schriftelijk kenbaar te maken bij de betreffende vakdocent uiterlijk 10

werkdagen na datum van afname. De leerling wordt dan geïnformeerd door de vakdocent wanneer de herkansing plaats zal vinden. Dit geldt alleen voor onderdelen die volgens het PTA van het betreffende vak herkanst mogen worden.

5. Indien de leerling (om welke reden dan ook) niet bij de herkansing aanwezig kan zijn is de school niet verplicht deze herkansing alsnog te organiseren voor deze leerling. De leerling verliest dan het recht om te mogen herkansen.
6. De verantwoordelijkheid en het initiatief voor het inhalen van een schoolexamen (onderdeel) ligt altijd bij de leerling zelf.
7. De volledige herkansingsregeling is opgenomen in het document "Toetsbeleid Motion Beweeg College".

Artikel 40. Herexamen van het schoolexamen Vmbo

1. Het bevoegd gezag kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor één of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat het bevoegd gezag dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
2. Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het in het eerste lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen

Artikel 41. Overgangsbepaling schoolexamen rekenen

1. Het eindexamen vmbo en havo omvat voor leerlingen die geen eindexamen afleggen in het vak wiskunde een schoolexamen rekenen als bedoeld in artikel 118jj van de wet.
2. In afwijking van het eerste lid is een kandidaat die in het bezit is van het diploma van een leerweg in het vmbo en die het schoolexamen rekenen heeft afgelegd zoals dit op grond van artikel 2, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen is vastgesteld voor het eindexamen vmbo, bij het afleggen van het eindexamen in een andere leerweg van het vmbo, vrijgesteld van het schoolexamen rekenen.
3. Het cijfer voor het schoolexamen rekenen weegt niet mee in de uitslagbepaling voor het eindexamen vmbo en havo, bedoeld in de artikelen 49 en 50 van het Eindexamenbesluit VO.
4. In afwijking van de artikelen 52, eerste lid, onderdeel a, 52c, tweede lid, en 53, eerste lid, onderdeel a, en vierde lid, onderdeel b, van het Eindexamenbesluit VO wordt het cijfer voor het schoolexamen rekenen vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.
5. Indien de kandidaat is vrijgesteld van het schoolexamen rekenen op grond van het tweede lid, wordt het schoolexamen rekenen vermeld op een bijlage bij de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.
6. Het vierde lid is van overeenkomstige toepassing op het eindcijfer van het vak wiskunde, indien de kandidaat het eindexamen wiskunde heeft afgelegd, het eindcijfer voor wiskunde niet is betrokken in de uitslagbepaling, bedoeld in artikel 49 of artikel 50, en de kandidaat bedenkingen heeft geuit tegen het opnemen van het eindcijfer van het vak wiskunde op de cijferlijst op grond van artikel 52, derde lid.
7. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op de kandidaat die het eindexamen vmbo in de basisberoepsgerichte leerweg aflegt ter afsluiting van een leerwerktraject als bedoeld in artikel 10b1 van de wet.
8. Dit artikel vervalt wanneer de regeling van artikel 61 Eindexamenbesluit VO vervalt.

Artikel 42. Vaststelling en publicatie

1. Dit examenreglement is, na instemming van de medezeggenschapsraad vastgesteld door het College van Bestuur van Lucas Onderwijs overeenkomstig artikel 2.60 WVO 2020 en treedt in werking met ingang van 1 augustus 2023.
2. De directeur bewerkstelligt dat dit examenreglement vóór 1 oktober 2023 wordt toegezonden aan de Inspectie en kenbaar wordt gemaakt aan de examenkandidaten.

Bijlage

Bijlage 1: Regeling toegestane hulpmiddelen eindexamen VMBO 2024.

Hieronder staan in een overzicht de toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens vmbo 2024 als bedoeld in artikel 1

1 WAT IS ANDERS IN 2025

Er zijn wijzigingen ten opzichte van de toegestane hulpmiddelen vmbo 2024. De wijzigingen in 2025 betreffen de inzet van spraaksynthese.

2 TOEGESTANE HULPMIDDELEN VMBO 2025

Vak	leerweg	hulpmiddel
alle vakken	alle leerwegen	Basispakket, bestaande uit: <ul style="list-style-type: none">- schrijfmateriaal incl. millimeterpapier- tekenpotlood- blauw en rood kleurpotlood- liniaal met millimeterverdeling- passer- nietmachine (zie 3.5)- geometrische driehoek- vlakgum- rekenmachine (zie 3.2)- computer als schrijfgerei (zie 3.4)
alle centrale examens	alle leerwegen	Eendelig verklarend papieren woordenboek Nederlands (zie 3.1.1) <i>of</i> Woordenboek Nederlands-thuis taal en/of thuis taal-Nederlands (zie 3.1.1)
Fries, moderne vreemde talen	alle leerwegen	Woordenboek naar en van de doel taal; Bij Engels: (op verzoek kandidaat) daarnaast ook woordenboek Engels-Engels (zie 1.1.2)
wiskunde	alle leerwegen	Naast of in plaats van de geometrische driehoek: een windroos roosterpapier in cm ²
nask 1, nask 2	alle leerwegen	Door het CvTE goedgekeurd informatiemateriaal (zie 3.3)
cspe beroepsgericht	bb, kb en gl	De informatie over de benodigde materialen, grondstoffen, gereedschappen en/of hulpmiddelen bij de praktische opdrachten van het cspe wordt elk jaar o.a. in de instructie voor de examinator meegegeed.

3 UITWERKING

Hieronder zijn de regels met betrekking tot de toegestane hulpmiddelen nader uitgewerkt. Voor meer informatie over de toepassing van deze regeling, zie de toelichting op de regeling hulpmiddelen op Examenbad.nl.

3.1 WOORDENBOEK

3.1.1 *Woordenboek Nederlands*

Een eendelig verklarend woordenboek Nederlands is toegestaan bij alle schriftelijke examens, flexibele en digitale examens bb en kb, centraal praktische examens gl/tl en de centraal schriftelijke praktische examens bb, kb en gl, kortom bij alle centrale examens vmbo. In plaats van het eendelig woordenboek Nederlands mag ook gebruikgemaakt worden van een woordenboek van Nederlands naar de thuistaal van de kandidaat (bijvoorbeeld Nederlands - Spaans) en/of een woordenboek vanuit de thuistaal van de kandidaat naar het Nederlands (bijvoorbeeld Spaans - Nederlands). Een woordenboek Nederlands-thuistaal en thuistaal-Nederlands in één band is ook toegestaan.

3.1.2 *Woordenboek moderne vreemde talen en Fries*

Bij de moderne vreemde talen en Fries is een woordenboek doeltaal – thuistaal en thuistaal – doeltaal toegestaan. Bij het vak Engels mag het bevoegd gezag toestemming geven om een woordenboek Engels - Engels te gebruiken naast een tweetalig woordenboek.

3.1.3 *Digitaal woordenboek*

Een digitaal woordenboek is niet toegestaan.

3.2 REKENMACHINE

Bij wiskunde kb en gl/tl, nask 1 kb en gl/tl, nask 2 gl/tl en bij het cspe gl voor het profielvak bouwen, wonen en interieur moet de rekenmachine naast de grondbewerkingen tevens beschikken over toetsen voor pi, x tot de ye macht, x kwadraat, 1/x en sin/cos/tan in graden (en hun inversen).

Bij wiskunde bb moet de rekenmachine naast de grondbewerkingen beschikken over toetsen voor x kwadraat en (tweedemachts) worteltrekken.

Bij alle overige vakken zijn de grondbewerkingen optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen voldoende. Meer mogelijkheden mag, maar de rekenmachine mag niet één of meer van de volgende eigenschappen hebben:

- lichtnetaansluiting tijdens het examen,
- opladen tijdens het examen,
- schrijfrol, alarm of ander geluid,
- alfanumeriek (letters op scherm)¹,
- grafieken weergeven,
- zend- of ontvanginstallatie.

Meerregeligheid van het scherm wordt in de criteria niet genoemd. Dit houdt in dat een meerregelige machine niet verboden is als hij aan de overige criteria voldoet. Wel is het zo dat de meerregelige machines mogelijkheden hebben die bij de eenregelige machines ontbreken, zoals het maken van tabellen.

Naast de rekenmachine van Facet is het voor kandidaten bij de flexibele digitale examens bb en kb toegestaan hun eigen rekenmachine te gebruiken.

¹ Bedoeld is dat er geen teksten kunnen worden ingevoerd of uitgelezen, zoals bijvoorbeeld met de mobiele telefoon wel kan. De letters 'sin' als afkorting van sinus worden in dit verband dus niet als alfanumeriek beschouwd.

3.3 INFORMATIEBOEK BIJ NASK 1 EN NASK 2

Bij het centraal examen nask 1 in alle leerwegen en nask 2 gl/tl heeft de kandidaat op het centraal examen informatiemateriaal nodig.

Goedgekeurd zijn:

- Voor bb: Binas vmbo-basis, informatieboek nask 1 (2e editie, ISBN 978-90-01-80067-3)
- Voor kb en gl/tl: BINAS vmbo-kgt, informatieboek voor nask 1 en nask 2 (2e editie, ISBN 978.90.01.80069.7).

Bovengenoemde informatieboeken zijn toegestaan inclusief verbeterde fouten aan de hand van de errata van de uitgevers.

3.4 COMPUTER ALS SCHRIJFGEREI BIJ DE CENTRAAL SCHRIFTELIJKE EXAMENS

Bij alle schriftelijke examens is de computer toegestaan als schrijfgerei. De school kan dat toestaan voor alle kandidaten. De school kan het ook toestaan voor speciale groepen kandidaten, bijvoorbeeld kandidaten met dyslexie. De spellingcontrole mag zonder meer worden gebruikt bij centrale examens waarbij de spelling niet wordt beoordeeld.

Op Examenblad staat meer informatie voor scholen die de computer als schrijfgerei willen inzetten.

3.5 SPRAAKSYNTHESE

Het gebruik van spraaksynthese is toegestaan bij alle vakken, met uitzondering van de talen. Dit laat de bevoegdheid van de rector of directeur om kandidaten die beschikken over een deskundigenverklaring als bedoeld in art. 3.54 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 het gebruik van spraaksynthese ook bij de talen toe te staan onverlet.

3.6 NIET GENOEMDE HULPMIDDELEN

Naast het basispakket hulpmiddelen kan de kandidaat hulpmiddelen meenemen die niet genoemd zijn, maar die wel functioneel (kunnen) zijn. Hulpmiddelen die afbreuk doen aan de exameneisen, zijn niet toegestaan. Hulpmiddelen die geen relatie tot de exameneisen hebben maar ook geen enkele examenfunctie dienen, zijn niet toegestaan. Zie voor meer informatie de toelichting op Examenblad.nl

WAT IS ANDERS IN 2025 Er zijn wijzigingen ten opzichte van de toegestane hulpmiddelen vmbo 2024. De wijzigingen in 2025 betreffen de inzet van spraaksynthese. 2 TOEGESTANE HULPMIDDELEN VMBO 2025